

S projektom "Zeleno Posavje – za naravo in zdravje" za bolj zeleno prihodnost planeta

Naša šola redno sodeluje v projektih Komunale Brežice. Leta 2018 smo bili vključeni v projekt Zeleno Posavje, leto zatem smo se jim priključili v projektu Krožna kultura v naših rokah. S slednjim Komunala Brežice iz odpadne embalaže mleka in sokov proizvaja higienski papir. Na ta način so ohranili že več kot 200 dreves. Inovativna uporaba reciklirane embalaže spodbuja trajnostno ravnanje z odpadki in krožno gospodarstvo.

Projekt Zeleno Posavje je bil sofinanciran s strani Evropske unije, saj je eno izmed prednostnih področij kohezijske politike 2021–2027 tudi bolj zelena, nizkoogljična Evropa. Pričakuje se, da bo 37 % vseh finančnih sredstev Kohezijskega sklada prispevalo k podnebnim ciljem. Evropa si je namreč zastavila visoke cilje za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov.

Da bi izvedeli več o samem projektu, smo izvedli **intervju s Petro Grajžl**, vodjo sektorja splošnih služb na Komunali Brežice in vodjo projekta Zeleno Posavje – za naravo in zdravje.

Marsikateri osnovnošolec pozna ta projekt oziroma je zanj vsaj slišal. Kdaj ste pričeli s projektom in kateri so bili cilji projekta?

Veseli nas, da je temu tako. Ravno to je bil naš namen, da vzpodbudimo otroke in odrasle, da pričnejo razmišljati o posledicah naših nespametnih in nepremišljenih dejanj na naravo in okolje. Z različnimi aktivnostmi za ozaveščanje o pomenu varovanja okolja in narave smo v sklopu projekta, s katerim smo pričeli v letu 2018, povečali količino pravilno odloženega odpadnega jedilnega olja, zmanjšali količino odloženega kosovnega odpada, zmanjšali količino mešanih odpadkov po gostinskih lokalih, ipd. V sklopu projekta smo zaposlili eno osebo, ki še danes skrbi za ozaveščanje po šolah in vrtcih.

Na naši osnovni šoli smo se priključili zbiranju odpadnega jedilnega olja. Katere aktivnosti ste še izvajali za doseg ciljev?

Z namenom zmanjšanja količine odpadne hrane v vzgojno-izobraževalnih ustanovah smo izvedli analizo odpadne hrane v petnajstih posavskih šolah in dveh gostinskih lokalih. Ugotovili smo, da v šolah zavržemo 12 ton letno na šolo oziroma 10 do 40 % pripravljene hrane. V medijih je zelo odmevala največja zbiralna akcija odpadnega jedilnega olja, saj so skupaj zbrali kar 4.000 litrov te tekočine. Ker ga občani zelo slabo pravilno odlagajo, smo po občini postavili prve tri zabojnike za odlaganje te tekočine. S tem smo v tem času v občini povečali pravilno odlaganje odpadnega jedilnega olja za 300 %. Z namenom zmanjšanja količine kosovnega odpada smo nadgradili akcijo brezplačne menjave uporabnih stvari »Prinesi – odnesi«, ki še danes vsako soboto vabi občane, da prinesejo ali odnesejo kakšen kos oblačila, knjigo, igrače ali kaj drugega, še uporabnega, ter s tem starim stvarjem vdahnejo novo življenje. Skupno je od leta 2014 do konca leta 2022 lastnika

zamenjalo približno 70.000 uporabnih stvari oziroma na kosovnem odpadku pristalo za 30.500 kg manj odpadkov, ki dejansko niso bili odpadki. Prav tako smo z namenom zmanjševanja količine mešanih odpadkov v gostinskih lokalih po Brežicah ločeno zbirali kavno usedlino, iz katere smo izdelali prvovrstni kompost, primeren za gojenje hrane. Mesečno smo zbrali cca. 800 kg kavne usedline, ki bi sicer pristala med mešanimi odpadki.

Za našo generacijo, ki se zaveda, da so naši Zemlji šteta stoletja (morda celo desetletja, leta), je skrb za naravo del našega vsakdana. Veliko bolj kot našim staršem. Z omenjenim projektom ste dosegli tudi srca naših staršev, ki so pričeli olje zlivati v plastenke in nato v za to namenjene zabojnike, ne več v odtoke. Tudi ločevanje odpadkov se je izboljšalo. Se aktivnosti po zaključku projekta nadaljujejo ali je bil projekt zgolj muha enodnevnica?

Z večino od aktivnosti nadaljujemo oziroma smo jih še razširili. Tako imamo sedaj npr. namesto treh zabojnikov za odlaganje odpadnega jedilnega olja po občini postavljenih že 13 zabojnikov.

Za omenjeni projekt ste prejeli nepovratna sredstva, od koga in koliko?

Projekt smo prijaviili na Lokalni akcijski skupini Posavje in od skupno 140.000 eurov vrednega projekta, prejeli 90.000 eurov evropske denarne podpore. V projektu so poleg našega podjetja, ki je bilo vodilni partner, sodelovale še štiri posavske komunale.

Prepričani smo, da snujete nove projekte. Kdaj načrtujete nov projekt in ali nam morda lahko zaupate, katero okoljsko področje bo obsegalo?

Vsekakor. S sodelavkami in sodelavci pripravljamo ideje in vsebino za prijavo na nov razpis za pridobitev nepovratnih sredstev, ki bo objavljen kmalu. Prav gotovo bo ena izmed tem problematika e-odpadkov.

Špela Račič in Iva Lazić, 8. c